

**„Par Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās darbu
2015.gadā”**

I. IEVADS

1. Pielikums informatīvajam ziņojumam „Par Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās darbu 2015.gadā” sniedz pārskatu par Eiropas Cilvēktiesību tiesas (turpmāk – Tiesa) pieņemtajiem nolēmumiem 2015.gadā.
2. 2015.gadā Tiesa pasludināja 28 nolēmumus Latvijas lietās, no kurām 7 lietās tika pasludināti spriedumi, savukārt 21 lietā tika pieņemti lēmumi. Pārskatā ietvertie Tiesas spriedumi un lēmumi ir sakārtoti hronoloģiskā secībā.

II. TIESAS NOLĒMUMU APKOPOJUMS

II.1. TIESAS SPRIEDUMI

3. Lietā *Rubins pret Latviju*¹ sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka ir pieļauts viņa Konvencijas 10.pantā garantēto tiesību uz vārda brīvību pārkāpums. Sūdzības iesniedzējs 2010.gada martā bija nosūtījis elektronisku vēstuli Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) rektoram, aicinot viņu atcelt lēmumu par divu katedru apvienošanu, kā rezultātā iesniedzējs zaudēja katedras vadītāja amatu, vai arī izmaksāt iesniedzējam ievērojamu finansiālu kompensāciju, pretējā gadījumā iesniedzējs vērsīsies tiesā un masu medijos, lai informētu tos par RSU pastāvošo plaģiātisma problēmu un finanšu līdzekļu nepienācīgu izlietojumu. Sūdzībā Tiesai iesniedzējs norādīja, ka kritika, ko viņš veltīja savam darba devējam – RSU, bija iemesls viņa atbrīvošanai no darba RSU.

Pieņemamības stadija:

Tiesa noraidīja valdības argumentu par to, ka sūdzība neietilpst Konvencijas 10.panta tvērumā, jo strīda būtība ir darba tiesiskās attiecības. Tiesa norādīja, ka tieši iesniedzēja elektroniskās vēstules saturs un tonis bija iemesls, kādēļ RSU lēma par darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar iesniedzēju, un tādēļ atzina, ka Konvencijas 10.pants šajā lietā ir piemērojams.

Izskatīšana pēc būtības:

Izskatot sūdzību pēc būtības, Tiesa visupirms atzina, ka ir noticis iesniedzēja vārda brīvības ierobežojums, jo, Tiesas ieskatā, iemesls iesniedzēja atbrīvošanai no darba netieši bija arī iesniedzēja paustā kritika par RSU vēl pirms augšminētās elektroniskās vēstules nosūtīšanas. Tādēļ turpinājumā Tiesa vērtēja, vai šis ierobežojums atbilda Konvencijas 10.panta prasībām, proti, vai tas notika “saskaņā ar likumu”, vai tas bija nepieciešams leģitīma mērķa sasniegšanai un vai tas bija samērīgs ar sasniedzamo mērķi. Attiecībā uz pirmajiem diviem kritērijiem Tiesa pieņēma valdības argumentu, ka ierobežojums notika saskaņā ar likumu, proti, tam bija likumisks pamats, kas izrietēja no Darba likuma 101.panta, un ka ierobežojumam bija leģitīms mērķis – nodrošināt darbinieku lojalitāti pret savu darba devēju.

Vērtējot ierobežojuma samērīgumu, Tiesa visupirms atgādināja Konvencijas 10.pantā ietvertos pamatprincipus, proti, ka vārda brīvība ir demokrātiskas sabiedrības un tās attīstības, kā arī indivīda pašizausmes pamatā, tādēļ jebkuram vārda brīvības ierobežojumam jābūt precīzi konstruētam un tas jāspēj ļoti pārliecinoši pamatot. Tiesa tālāk pievērsās nacionālo tiesu sniegtajai

¹ Iesniegums Nr.79040/12, 2015.gada 13.janvāra spriedums.

argumentācijai, ka iesniedzējs bija rīkojies pretēji labiem tikumiem, un vērtēja, cik tāl sabiedrībai varēja būt nozīmīgi uzzināt elektroniskajā vēstulē ietverto informāciju. Tā kā iesniedzējs šajā vēstulē bija norādījis uz nepilnībām, ko valsts finansētā universitātē bija identificējusi Valsts kontrole, un uz pastāvošo plaģiātisma problēmu – informāciju, kuras patiesums nekad netika apstrīdēts nacionālajās tiesās – Tiesa secināja, ka sabiedrībai būtu lietderīgi uzzināt šādu informāciju. Tomēr, kā norādīja Tiesa, nacionālās tiesas nebija vērtējušas nevienu no augšminētajiem aspektiem, kā arī nebija vērtējušas iesniedzēja rīcības motīvus un viņa e-pastā lietotās valodas raksturu. Visbeidzot Tiesa uzsvēra, ka iesniedzējam piemērotā sankcija bija visbargākais iespējamais līdzeklis; tā smagums bija pietiekams, lai nākotnē atturētu arī citus RSU darbiniekus no jebkādas kritikas paušanas. Ņemot vērā augšminētos apsvērumus, Tiesa uzskatīja, ka nacionālo tiesu pamatojums nebija pietiekams, lai atzītu iesniedzēja vārda brīvības ierobežojumu par samērīgu, un balsojumā ar piecām balsīm “par” un divām balsīm “pret” atzina, ka ir pieļauts Konvencijas 10.panta pārkāpums.
Piešķirtā atlīdzība: 10 280 eiro (8 000 eiro par nemantisko kaitējumu, 2 280 eiro par tiesāšanās izdevumiem).

4. Lietā *Elberte pret Latviju*² sūdzības iesniedzēja uzskatīja, ka ir pārkāptas viņas Konvencijas 3.pantā (spīdzināšanas, necilvēcīgas un cilvēka cieņas pazemojošas attieksmes aizliegums) un 8.pantā (tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību) garantētās tiesības. Iesniedzēja sūdzējās par to, ka bez viņas piekrišanas viņas mirušajam vīram tika izņemti audi un ka prettiesiska audu izņemšana aizskar viņas mirušā vīra cieņu un personas integritāti. Tāpat iesniedzēja sūdzējās, ka, saņemot vīra mirstīgās atliekas, viņa kājas bija sasietas, tādēļ viņa bija spiesta mirušo vīru apglabāt šādā stāvoklī, kas viņai sagādāja smagas ciešanas.

Pieņemamības stadija:

Tiesa visupirms vērtēja, par kurām sūdzībām tā ir tiesīga lemt, un secināja, ka sūdzības par iesniedzēja vīra iespējamo tiesību aizskārumu neatbilst Konvencijai *ratione personae* un tādēļ nav izskatāmas.

Vērtējot to, vai iesniedzēja ir izmantojusi visus viņai pieejamos nacionālos tiesību aizsardzības mehānismus, Tiesa noraidīja Latvijas valdības argumentu, ka iesniedzējai vajadzēja vērsties Satversmes tiesā, jo Tiesas ieskatā sūdzības iemesls bija nevis tiesību normu konstitucionalitāte, bet gan tās iztulkošana un piemērošana.

Tāpat Tiesa noraidīja valdības argumentu, ka iesniedzējai bija jāvēršas MADEKKI (šobrīd – Veselības inspekcija) vai jāvēršas vispārējās jurisdikcijas tiesā ar prasību par kompensācijas piešķiršanu. Tiesa atgādināja, ka iesniedzēja par audu izņemšanu no mirušā vīra ķermeņa uzzināja tikai divus gadus pēc vīra nāves, jau Drošības policijas ierosināta kriminālprocesa par iespējami nelikumīgu audu izņemšanu ietvaros. Tiesa uzsvēra, ka iesniedzēja, kura šī kriminālprocesa ietvaros bija atzīta par cietušu, bija izmantojusi visas kriminālprocesā pieejamās iespējas, tostarp pieteikt civilprasību, tādēļ ar atsevišķu prasību civiltiesiskā kārtā viņai nevajadzēja vērsties.

Izskatīšana pēc būtības:

Pievēršoties sūdzības par iespējamiem Konvencijas 8.panta pārkāpumiem būtībai, Tiesa, atsaucoties uz Drošības policijas ierosinātajā kriminālprocesā noskaidrotajiem faktiem, visupirms konstatēja, ka iesniedzēja nekad netika informēta par to, ka no viņas mirušā vīra ķermeņa tiks izņemti audi, kā arī konstatēja, ka lietas notikumu laikā tuvinieku neinformēšana bija ierasta Tiesu

² Iesniegums Nr.61243/08, 2015.gada 13.janvāra spriedums.

medicīnas centra prakse. Atzīstot, ka iesniedzēja ir pienācīgi pierādījusi, ka audu izņemšana viņas mirušajam vīram ir tieši ietekmējusi arī pašu iesniedzēju un ka tādēļ šāda audu izņemšana ir uzskatāma arī par iejaukšanos iesniedzējas tiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību, Tiesa turpinājumā vērtēja, vai šī iejaukšanās notikusi “saskaņā ar likumu” Konvencijas 8.panta izpratnē. Tāpat kā spriedumā lietā *Petrova pret Latviju*, arī šajā lietā Tiesa secināja, ka lietas notikumu laikā spēkā esošajā normatīvajā regulējumā tiesības izteikt savu gribu attiecībā uz orgānu izņemšanu pēc personas nāves bija paredzētas ne tikai attiecīgajai personai, bet arī tās tuvākajiem radniekiem. Tiesa norādīja uz to, ka pastāv atšķirīgi viedokļi, kā šīs tiesības būtu īstenojamas. Iesniedzēja uzskatīja, ka ekspertiem bija pienākums rīkoties un noskaidrot tuvinieku vēlmes, nevis paļauties uz tieši izteikta aizlieguma trūkumu; pretējā gadījumā tuvinieki nevarētu izmantot savas tiesības izteikt aizliegumu. Savukārt valsts iestādes uzsvēra, ka izšķirošais apstāklis ir nepārprotami izteikta aizlieguma neesamība. Tiesas ieskatā šāda viedokļu atšķirība radīja šaubas par to, vai piemērojamās likuma normas, kas deva tiesības tuvākajiem radniekiem izteikt savu gribu attiecībā uz orgānu izņemšanu, bija pietiekami skaidri formulētas un pienācīgi pasargāja no valsts iestāžu patvaļas. Tiesa īpaši norādīja, ka Drošības policijas ierosinātais kriminālprocess norāda, ka iesniedzējas sūdzībā minētie fakti atklāj sistemātisku darbību, kas notika 1994.gadā Tiesu medicīnas centra un Vācijas uzņēmuma sadarbības līguma ietvaros (līgums paredzēja, ka Tiesu medicīnas centra darbinieki izņem dažādus audus no mirušām personām, audus pēc tam nosūtīt Vācijas uzņēmumam pārstrādei biotransplantos). Tiesa uzsvēra, ka Tiesu medicīnas centra darbiniekiem šī sadarbības līguma ietvaros bija plaša rīcības brīvība, pēc savas iniciatīvas lemjot par audu izņemšanu, tādēļ šādā situācijā bija nepieciešams pievērst īpašu uzmanību personu aizsardzībai pret patvaļu. Apkopojot augšminētos argumentus, Tiesa secināja, ka lietas notikumu laikā spēkā esošās tiesību normas nebija formulētas pietiekami precīzi un nepienācīgi aizsargāja no patvaļas, proti, šīs tiesību normas nebija kvalitatīvas, tādēļ nevar uzskatīt, ka iejaukšanās iesniedzējas tiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību bija notikusi “saskaņā ar likumu”, Tiesai vienbalsīgi atzīstot, ka ir pieļauts Konvencijas 8.panta pārkāpums.

Vērtējot sūdzību par iespējamo Konvencijas 3.panta pārkāpumu, Tiesa norādīja, ka iesniedzēja ilgstoši bija neziņa par to, kādi orgāni ir izņemti no viņas mirušā vīra ķermeņa un kā tas ir noticis, turklāt to, ka izņemts tieši smadzeņu apvalks, iesniedzēja uzzināja tikai tad, kad uzsākās viņas sūdzības izskatīšana Tiesā un valdība iesniedza savus apsvērumus. Tiesa piekrita iesniedzējai, ka sagādātās ciešanas ir uzskatāmas par pazemojošu apiešanos Konvencijas 3.panta izpratnē, un tādēļ vienbalsīgi atzina, ka ir pieļauts šī panta pārkāpums.

Piešķirtā atlīdzība: 16 500 eiro (16 00 eiro par nemantisko kaitējumu, 500 eiro par tiesāšanās izdevumiem).

5. Lietā *Petropavlovskis pret Latviju*³ sūdzības iesniedzējs bija vērsies Tiesā pēc tam, kad Latvijas valdība 2004.gada novembrī nolēma svītrot iesniedzēja vārdu no naturalizējamo personu saraksta, tādējādi atsakot viņam piešķirt Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā. Iesniedzējs apgalvoja, ka ir noticis Konvencija 10.panta (tiesības uz izteiksmes brīvību), 11.panta (tiesības uz pulcēšanās un biedrošanās brīvību) un 13.panta (tiesības uz efektīviem tiesību aizsardzības līdzekļiem) pārkāpums, uzskatot, ka atteikums uzņemt viņu Latvijas pilsonībā naturalizācijas kārtībā bija sods par viņa publiskajiem izteikumiem un piedalīšanos piketos, kuros viņš kritizēja Latvijas valdības nostāju saistībā ar izglītības reformu.

³ Iesniegums Nr.44230/06, 2015.gada 13.janvāra spriedums.

Pieņemamības stadija:

Valdības argumentu par to, ka Konvencijas 10.pants šajā lietā nav piemērojams, Tiesa nolēma vērtēt, izskatot lietu pēc būtības.

Izskatīšana pēc būtības:

Vērtējot, vai Konvencijas 10.pants un 11.pants ir piemērojami izskatāmajā lietā, Tiesa atzīmēja, ka atteikums piešķirt Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā netraucēja iesniedzējam turpināt aktīvu politisko darbību, kā arī publiski kritizēt izglītības reformu, kas savukārt tika plaši atspoguļoti sabiedriskajos medijos. Tāpēc Tiesa neuzskatīja, ka iesniedzēja publiskie izteikumi vai piedalīšanās mītiņos būtu jebkādā veidā tikuši ierobežoti. Tiesa arī norādīja, ka tās rīcībā nav informācijas, kas liktu domāt, ka Latvijas pilsonības politika būtu atturējusi sūdzības iesniedzēju vai citas personas, kuras pauž līdzīgus viedokļus, no publiskiem izteikumiem. Tiesa neņēma vērā iesniedzēja apgalvojumu, ka pilsonības atteikuma dēļ iesniedzējs nevarēja piedalīties pašvaldības, Saeimas un Eiropas Parlamenta vēlēšanās, jo tas neietilpa izskatāmās lietas tvērumā.

Vērtējot, vai atteikums piešķirt Latvijas pilsonību būtu uzskatāms par sodu par iesniedzēja tiesību uz vārda un pulcēšanās brīvību īstenošanu, Tiesa visupirms norādīja, ka atbilstoši starptautiskajām tiesībām, lēmumi par pilsonības piešķiršanu galvenokārt ir pašu valstu ziņā, kuras ir tiesīgas noteikt dažādus kritērijus pilsonības iegūšanai. Savukārt ne Konvencija, ne starptautiskās tiesības negarantē subjektīvas tiesības iegūt pilsonību. Tāpēc arī Latvijas Pilsonības likums neparedz beznosacījuma tiesības uz Latvijas pilsonību, un Ministru kabineta lēmums atteikt pilsonības piešķiršanu nevar tikt uzskatīts par patvaļīgu pilsonības atteikumu. Visbeidzot Tiesa norādīja, ka demokrātiska valsts ir tiesīga izvirzīt lojalitātes kritēriju personām, kuras vēlas iegūt šīs valsts pilsonību, taču tādā veidā personām netiek ierobežotas tiesības kritizēt valsts īstenoto politiku. Ņemot vērā augšminēto, Tiesa, pievienojoties Latvijas valdības apsvērumiem, vienbalsīgi atzina, ka Konvencijas 10.pants un 11.pants nav piemērojami izskatāmajā lietā.

Vērtējot iesniedzēja sūdzību par Konvencijas 13.pantu, Tiesa vienbalsīgi atzina, ka arī šis pants nav piemērojams izskatāmajā lietā.

6. Lietas *Davidovs pret Latviju*⁴ pamatā ir sūdzība par Konvencijas 5.pantā (tiesības uz personisko brīvību un drošību) garantēto tiesību iespējamu pārkāpumu, jo sūdzības iesniedzējs uzskatīja, ka drošības līdzeklis – apcietinājums laika posmā 2005.gada maija līdz 2006.gada oktobrim ir prettiesisks Konvencijas 5.panta 1.punkta (apcietinājuma tiesiskums un pamatotība) izpratnē, kā arī pārāk ilgs, tādējādi pārkāpjot Konvencijas 5.panta 3.punktu (apcietinājuma ilgums).

Pieņemamības stadija:

Tiesa visupirms lēma par apcietinājuma periodu, kura tiesiskumu tā vērtēs Konvencijas 5.panta 1.punkta izpratnē, un atzina, ka apcietinājuma tiesiskums laika posmā no 2005.gada maija līdz 2005.gada augustam nevar tikt vērtēts, jo sūdzība Tiesā ir iesniegta 2006.gada oktobrī, proti, Tiesa vienbalsīgi atzina, ka šajā sūdzības daļā nav ievērots Konvencijā noteikto sešu mēnešu termiņu sūdzības iesniegšanai.

Tāpat Tiesa norādīja, ka laika posmā no 2005.gada augusta līdz 2006.gada augustam iesniedzēja brīvības atņemšanas pamats bija 2005.gada augustā pieņemtais pirmās instances tiesas notiesājošs spriedums, tādēļ šo termiņu Tiesa neņem vērā, vērtējot apcietinājuma ilgumu Konvencijas 5.panta 3.punkta izpratnē.

Izskatīšana pēc būtības:

⁴ Iesniegums Nr.45559/06, 2015. gada 7.jūlija spriedums.

Vērtējot apcietinājuma tiesiskumu laika periodā no 2006.gada augusta līdz 2006.gada oktobrim, Tiesa konstatēja, ka līdz 2006.gada septembrim iesniedzējs atradās apcietinājumā bez tiesiska pamata. Proti, laika periodā no 2006.gada augusta, kad apelācijas instances tiesa pieņēma lēmumu atcelt zemākās instances tiesas spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai, līdz 2006.gada septembra vidum, kad pirmās instances tiesa pieņēma lēmumu izskatīt lietu 2006.gada oktobrī, nebija spēkā esoša tiesas lēmuma par apcietinājuma piemērošanu, jo apelācijas instances tiesa par to nebija lēmusi. Tiesa uzsvēra, ka šajā laika periodā iesniedzējam nebija zināms viņam piemērotā apcietinājuma tiesiskais pamats, vienbalsīgi secinot, ka ir pieļauts Konvencijas 5.panta 1.punkta pārkāpums.

Pievērsoties sūdzībai par iespējamo Konvencijas 5.panta 3.punkta pārkāpumu, Tiesa norādīja, ka 2006.gada septembra lēmums par apcietinājuma piemērošanu iesniedzējam nesniedza nekādu argumentāciju par apcietinājuma pamatotību. Šajā sakarā Tiesa uzsvēra valsts pienākumu pamatot jebkuru apcietinājuma piemērošanu, neskatoties uz to, ka apcietinājuma periods ir salīdzinoši īss. Ņemot vērā arī saistībā ar Konvencijas 5.panta 1.punktu izdarītos secinājumus, Tiesa vienbalsīgi nolēma, ka ir pieļauts arī 5.panta 3.punkta pārkāpums.

Piešķirtā atlīdzība: 3259 eiro par nemantisko kaitējumu.

7. Lietā *Meimanis pret Latviju*⁵ sūdzības iesniedzējs, atsaucoties uz Konvencijas 8.pantu, sūdzējās par to, ka tiesībsargājošo iestāžu rīcībā nonāca iesniedzēja un abonenta, kura telefonsarunas tika noklausītas, telefonsarunu saturs. Atsaucoties uz Konvencijas 13.pantu, iesniedzējs apgalvoja, ka viņam nebija pieejams efektīvs tiesiskās aizsardzības līdzeklis saistībā ar viņa sūdzību par telefonsarunu noklausīšanos. Visbeidzot, atsaucoties uz Konvencijas 6.panta 1.punktu (tiesības uz taisnīgu tiesu), iesniedzējs sūdzējās, ka Satversmes tiesa viņa iesniegto konstitucionālo sūdzību izskatīja rakstveida procesā, nevis mutvārdos.

Pieņemamības stadija:

Vērtējot sūdzību par procesu Satversmes tiesā, Tiesa norādīja, ka Satversmes tiesas rīcībā bija pietiekami materiāli, lai iesniedzēja iesniegto konstitucionālo sūdzību varētu izskatīt rakstveida procesā, turklāt iesniedzējam visā procesa gaitā bija iespējams iepazīties ar šiem materiāliem, kā arī izteikt rakstveidā savu viedokli. Tiesa arī atzīmēja, ka iesniedzējs nekad nebija sūdzējies, ka Satversmes tiesas rīcības sēdes lēmums par lietas izskatīšanu rakstveidā būtu bijis patvaļīgs. Tā vietā iesniedzējs bija norādījis, ka vēlējies sēdes laikā personīgi izskaidrot lietas būtību Satversmes tiesai. Sūdzībā Tiesai iesniedzējs apgalvoja, ka Satversmes tiesai nebija pilnvaru noteikt lietas izskatīšanu rakstveida procesā. Šajā sakarā Tiesa atsauca uz Satversmes tiesas likuma 28¹.pantu, kas deva Satversmes tiesai šādas pilnvaras, un ko iesniedzējs tiesvedības gaitā Tiesā nebija apstrīdējis. Šo apsvērumu dēļ Tiesa vienbalsīgi atzina iesniedzēja sūdzību par acīmredzami nepamatotu un noraidīja.

Izskatīšana pēc būtības:

Tiesa visupirms konstatēja, ka iesniedzēja telefonsarunu noklausīšanās ir iejaukšanās iesniedzēja tiesībās uz korespondences neaizskaramību Konvencijas 8.panta izpratnē, tādēļ nepieciešams vērtēt, vai šī iejaukšanās atbilda 8.panta 2.punkta prasībām, proti, vai tā atbilda "likuma prasībām", vai tā bija nepieciešama leģitīma mērķa sasniegšanai un vai tā bija samērīga ar šo mērķi. Vērtējot tiesībsargājošo iestāžu rīcību iesniedzēja lietā, Tiesa atsauca uz Satversmes tiesas spriedumu lietā Nr.2010-55-0106, kurā Satversmes tiesa secināja, ka gadījumos, kad operatīvās darbības pasākumus steidzamības kārtā uz laiku, kas nepārsniedz 72 stundas, ir akceptējis iestādes vadītājs (Operatīvās

⁵ Iesniegums Nr.70597/11, 2015. gada 21. jūlija spriedums.

darbības likuma 7. panta piektā daļa likuma redakcijā līdz 2012.gada 4.aprīlim), par šiem pasākumiem bija jāinformē prokurors, kā arī bija obligāti jāveic tiesas pēckontrole – arī tad, ja pasākumi tika pabeigti pirms likumā noteiktā 72 stundu termiņa. Šajā lietā Tiesa konstatēja, ka tiesībsargājošās iestādes par steidzamības kārtā veikto telefonsarunu noklausīšanos bija informējušas prokuratūru, bet nebija informējušas Augstāko tiesu, jo operatīvās darbības pasākumi tika pabeigti pirms likumā noteiktā 72 stundu termiņa. Tādēļ iesniedzēja gadījumā nebija notikusi tiesas pēckontrole pār telefonsarunu noklausīšanos. Šī iemesla dēļ Tiesa secināja, ka telefonsarunu noklausīšanās neatbilda „likuma prasībām”, un vienbalsīgi atzina, ka ir pieļauts Konvencijas 8. panta pārkāpums.

Visbeidzot, vērtējot sūdzību par iesniedzējam pieejamo tiesiskās aizsardzības līdzekļu efektivitāti, Tiesa atzīmēja, ka iesniedzējs savā sūdzībā apgalvoja, ka Latvijas tiesību akti neparedzēja neatkarīgu tiesas kontroli pār operatīvās darbības pasākumiem. Šajā sakarā Tiesa vēlreiz atsaucās uz Satversmes tiesas secinājumiem lietā Nr.2010-55-0106, proti, ka Operatīvās darbības likuma normas paredzēja operatīvās darbības pasākumu uzraudzību, ko īstenoja prokuratūras iestādes, kā arī neatkarīgu tiesas kontroli un pēckontroli pār jau īstenotajiem operatīvās darbības pasākumiem. Tiesa arī atzīmēja, ka iesniedzēja apgalvojumi par to, ka viņa gadījumā telefonsarunu noklausīšanos nebija akceptējusi tiesa, ir jau izskatīti sūdzības daļā par Konvencijas 8.panta pārkāpumu, un šo jautājumu nav nepieciešams atsevišķi izvērtēt no Konvencijas 13.panta viedokļa. Ņemot vērā iepriekš minēto, Tiesa secināja, ka lietā nav noticis Konvencijas 13.panta pārkāpums.

Piešķirtā atlīdzība: 2 500 eiro par nemantisko kaitējumu.

8. Lietā *Nassr Allah pret Latviju*⁶ sūdzības iesniedzējs, atsaucoties uz Konvencijas 5.pantu, sūdzējās par viņa aizturēšanu patvēruma procedūras ietvaros, kas kopumā ilga piecus mēnešus. Iesniedzējs apgalvoja, ka aizturēšana aizturēto ārzemnieku un patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā Daugavpilī bija prettiesiska Konvencijas 5.panta 1.punkta izpratnē, jo nebija pierādījumu, ka viņš varētu bēgt vai ļaunprātīgi izmantot patvēruma procedūru. Tāpat iesniedzējs norādīja, ka viņš tika prettiesiski aizturēts trīs dienas pēc tam, kad jau bija pieņemts lēmums par alternatīvā statusa piešķiršanu. Visbeidzot, atsaucoties uz Konvencijas 5.panta 4.punktu, iesniedzējs apgalvoja, ka viņa apelācijas sūdzību, apstrīdot aizturēšanas tiesiskumu, izskatīšana Latgales apgabaltiesā bija neefektīva, norādot uz tās ilgumu, rakstveida procesu un tiesvedības valodu.

Pieņemamības stadija:

Saistībā ar sūdzību par aizturēšanas ilgumu un tiesiskumu, Tiesa noraidīja valdības argumentu par to, ka sūdzības iesniedzējs nav izsmēlis nacionālos tiesību aizsardzības mehānismus, jo viņš nepārsūdzēja 2013.gada septembra lēmumu turpināt piemērot aizturēšanu. Tiesa norādīja, ka iepriekšējos lēmumus par aizturēšanas piemērošanu iesniedzējs bija pārsūdzējis, Latvijas tiesas bija izvērtējušas viņa sniegtos argumentus, un nekas neliecināja, ka vēl vienas pārsūdzības ietvaros tiesas savu viedokli pat tiem pašiem argumentiem mainītu.

Izskatīšana pēc būtības:

Izskatot sūdzību par aizturēšanas tiesiskumu, Tiesa atzina, ka iesniedzēja aizturēšana laika posmā no 2013.gada maija līdz oktobrim, tajā skaitā pēc lēmuma pieņemšanas par alternatīvā statusa piešķiršanu, bija tiesiska Konvencijas 5.panta 1.punkta izpratnē, jo tā bija balstīta uz tiesneša lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar Patvēruma likuma normām, un nepārsniedza patvēruma procedūras ietvarus. Tiesa arī atzina, ka iesniedzēja aizturēšanas ilgums – 5 mēneši – bija uzskatāms

⁶ Iesniegums Nr.66166/13, 2015. gada 21. jūlija spriedums.

par samērīgu, jo šajā laika posmā amatpersonas izskatīja iesniedzēja patvēruma pieteikumu, un uzturēšanās apstākļi izmitināšanas centrā Daugavpilī bija piemēroti patvēruma meklētāju izmitināšanai. Šo apsvērumu dēļ Tiesa vienbalsīgi atzina, ka Konvencijas 5.panta 1.punkts nav pārkāpts.

Savukārt izskatot sūdzību par to, ka aizturēšanas tiesiskuma kontrole nebija efektīva Konvencijas 5.panta 4.punkta izpratnē, jo tiesvedība notika latviešu valodā un process norisinājās rakstveidā, Tiesa atzina, ka iesniedzējam bija pienācīgi izskaidrota tiesvedības gaita apelācijas instancē, un viņš varēja pilnā mērā īstenot savas tiesības rakstveida procesā. Tāpat Tiesa norādīja, ka iesniedzējs nekad nebija lūdzis Latvijas tiesu izskatīt viņa apelācijas sūdzību mutvārdu procesā, kā arī nekad nebija apgalvojis, ka viņam nebija pieejami lietas materiāli. Kopumā Tiesa atzina, ka šajā aspektā Konvencijas 5.panta 4.punkts nav pārkāpts. Visbeidzot, vērtējot iespējamo Konvencijas 5.panta 4.punkta pārkāpumu saistībā ar apelācijas sūdzības izskatīšanas termiņiem, Tiesa uzskatīja, ka 55 dienu un 22 dienu ilgs periods, kurā apgabaltiesa bija izskatījusi iesniedzēja apelācijas sūdzības par viņa aizturēšanas tiesiskumu, bija nesamērīgi ilgs salīdzinoši vienkāršas apelācijas sūdzības izskatīšanai. Tiesa, atsaucoties uz savu labi iedibināto judikatūru, norādīja, ka valstīm no Konvencijas neizriet pienākums izveidot sistēmu, kas paredzētu aizturēšanas vai apcietinājuma kontroli divās tiesu instancēs. Citiem vārdiem sakot, valstīm nav pienākuma paredzēt patvēruma meklētāja aizturēšanas tiesiskuma kontroli arī apelācijas kārtībā. Taču, ja šāda sistēma ir izveidota, tad tai ir jāatbilst Konvencijas prasībām, tajā skaitā "savlaicīguma" kritērijam. Šajā lietā Tiesa vienbalsīgi atzina, ka "savlaicīguma" kritērijs nav ievērots, un tādēļ ir pieļauts Konvencijas 5.panta 4.punkta pārkāpums.

Piešķirtā atlīdzība: Tiesa uzskatīja, ka pārkāpuma konstatēšana pati par sevi ir pietiekams atlīdzinājums šajā lietā, tādēļ finansiālu kompensāciju nepiešķir.

9. Lietā *Mikelsons pret Latviju*⁷ sūdzība tika iesniegta par iespējamiem Konvencijas 5.panta 1.punkta un 4.punkta pārkāpumiem. Sūdzības iesniedzējs uzskatīja, ka 2010.gada jūnijā viņš tika aizturēts ilgāk nekā likumā paredzētās 48 stundas un ka viņam un viņa aizstāvim netika dota iespēja pienācīgi iepazīties ar lietas materiāliem, kas kalpoja par pamatu lūgumam par apcietinājuma piemērošanu, un tādēļ viņš nevarēja pilnībā īstenot savas tiesības apstrīdēt apcietinājuma pamatotību.

Pieņemamības stadija:

Tiesa noraidīja valdības argumentu, ka sūdzības ir acīmredzami nepamatotas, un nolēma tās izskatīt pēc būtības.

Izskatīšana pēc būtības:

Vērtējot iesniedzēja sūdzību par aizturēšanas tiesiskumu, Tiesa noraidīja iesniedzēja apgalvojumu, ka viņa aizturēšana bija pārkāpusi likumā paredzēto 48 stundu termiņu, jo, kā uzskatīja iesniedzējs, viņš par aizturēto būtu uzskatāms jau kratīšanas laikā, nevis tikai no brīža, kad pēc kratīšanas beigām viņu formāli aizturēja. Tiesa norādīja, ka kratīšanas laikā iesniedzējs brīvi pārvietojās savā dzīvoklī, netraucēti lietoja mobilo tālruni, un tiesībsargājošo iestāžu darbinieki viņu neapsargāja, tādēļ kratīšanas laiks nav iekļaujams 48 stundu termiņā. Ņemot vērā šos apsvērumus, Tiesa vienbalsīgi atzina, ka Konvencijas 5.panta 1.punkts nav pārkāpts.

Attiecībā uz sūdzību par to, ka netika nodrošināta iespēja savlaicīgi iepazīties ar lietas materiāliem, uz kuriem balstījās tiesībsargājošo iestāžu ierosinājums par apcietinājuma piemērošanu, Tiesa atzīmēja, ka gadījumos, kad tiek lemts par

⁷ Iesniegums Nr.46413/10, 2015.gada 3.novembra spriedums.

indivīda brīvības ierobežojumiem, tiesvedības procesam pilnībā jāatbilst pušu vienlīdzības un sacīkstes principam. Tiesa atzīmēja, ka sākotnējie izmeklēšanas lietas materiāli bija pieejami gan procesa virzītājam, gan izmeklēšanas tiesnesim, gan Rīgas apgabaltiesai pārsūdzības instancē. Tādējādi šiem materiāliem neapšaubāmi bija nozīmīga loma procesuālo lēmumu pieņemšanā un pamatojuma izvēlē. Tomēr ne iesniedzējam, ne viņa aizstāvim nebija iespējas iepazīties ar šiem materiāliem daļā, kas tieši attiecās uz konkrētā drošības līdzekļa piemērošanas nepieciešamību, kas savukārt ierobežoja viņu iespējas efektīvi atspēkot tiesībsargājošo iestāžu un tiesu secinājumus. Lai gan Tiesa atzina izmeklēšanas noslēpuma būtisko nozīmi izmeklēšanas efektivitātes nodrošināšanā tās sākumstadijā, tomēr izmeklēšanas lietas materiāliem, ar kuriem tiek pamatota pirmstiesas apcietinājuma piemērošanas nepieciešamība, Tiesas ieskatā būtu jābūt savlaicīgi pieejamiem arī aizstāvības pusei, pretējā gadījumā tā nevar pienācīgi īstenot tiesības panākt apcietinājuma pamatotības kontroli tiesā. Rezultātā Tiesa vienbalsīgi atzina, ka ir pieļauts Konvencijas 5.panta 4.punkta pārkāpums. Piešķirtā atlīdzība: iesniedzējs nelūdz piešķirt kompensāciju.

II.2. TIESAS LĒMUMI⁸

10. Lietā *Vdovins pret Latviju*⁹ sūdzība tika iesniegta par Konvencijas 6.panta iespējamo pārkāpumu saistībā ar apelācijas instances tiesas atteikumu uzaicināt uz tiesas sēdi lieciniekus, kuri bija liecinājuši pirmās instances tiesā, un ņemt vērā šo liecinieku sniegtās liecības.

Pieņemamības stadija:

Tiesa visupirms norādīja, ka no Konvencijas 6.panta neizriet pienākums uzaicināt uz tiesas sēdi jebkuru liecinieku, kura klātbūtni bija lūdzis tiesājamais. Turklāt lūgumam par liecinieku uzaicināšanu ir jābūt attiecīgi pamatotam, norādot, kā konkrētā liecinieka liecības varētu kalpot par labu aizstāvības interesēm un patiesības noskaidrošanai. Tomēr šajā lietā iesniedzējs šādu pamatojumu nebija sniedzis. Tiesa arī atzīmēja, ka pirmās instances tiesā iesniedzējam bija nodrošināta iespēja uzdot jautājumus visiem lieciniekiem, bet apelācijas instances tiesā cietušajam un vienam no lieciniekiem. Tāpēc apelācijas instances tiesas spriedums nebija balstīts tikai uz tādu liecinieku liecībām, kuri nebija liecinājuši apelācijas instancē, un šīs liecības nebija vienīgie un izšķirošie pierādījumi notiesājošam spriedumam. Visbeidzot Tiesa atkārtoja tās judikatūrā labi iedibināto principu, ka pierādījumu atbilstības un pieļaujamības izvērtējums visupirms ir nacionālo tiesu ziņā. Pamatojoties uz augšminētajiem apsvērumiem, Tiesa atzina, ka iesniedzēja sūdzība bija acīmredzami nepamatota.

11. Lietā *Āboliņš pret Latviju*¹⁰, atsaucoties uz Konvencijas 3.pantu, iesniedzējs sūdzējās par apcietinājuma apstākļiem Madonas Īslaicīgās aizturēšanas izolatorā 2006.gadā un Daugavpils cietumā 2008.gadā.

Pieņemamības stadija:

Vērtējot šo sūdzību, Tiesa norādīja, ka pirms vēršanās Tiesā iesniedzējam bija pienākums izmantot visus viņam pieejamos nacionālos tiesību aizsardzības mehānismus. Atsaucoties uz tās iepriekšējiem secinājumiem lietās *Ignats pret*

⁸ Tiesas lēmumu pieņemšanas un paziņošanas datumi atšķiras. Tā kā puses tiek informētas par Tiesas lēmumiem tikai pēc to paziņošanas (publicēšanas Tiesas tiešsaistes vietnē HUDOC), šajā pielikumā ir iekļauti tie lēmumi, kuri tikuši publicēti laika posmā no 2015.gada 1.janvāra līdz 2015.gada 31.decembrim.

⁹ Iesniegums Nr.6290/04, 2014.gada 9.decembra lēmums, paziņots 2015.gada 15.janvārī.

¹⁰ Iesniegums Nr.27979/08, 2014.gada 9.decembra lēmums, paziņots 2015.gada 15.janvārī.

Latviju, Iljins pret Latviju, Jegorovs pret Latviju, Kočegarovs un citi pret Latviju, Tiesa atkārtoti uzsvēra, ka Latvijas administratīvās tiesas ir uzskatāmas par efektīvu nacionālo tiesību aizsardzības mehānismu sūdzībām par apstākļiem īslaicīgās aizturēšanas izolatoros un brīvības atņemšanas vietās Latvijā. Ņemot vērā, ka iesniedzējs šajā lietā nebija vērsies ar pieteikumu administratīvajā tiesā, Tiesa secināja, ka viņš nebija izmantojis visas iekšējās pārsūdzības iespējas un sūdzību noraidīja kā nepieņemamu izskatīšanai pēc būtības.

12. Lietā *Pūce pret Latviju*¹¹ iesniedzējs, atsaucoties uz Konvencijas 3.pantu, sūdzējās par apavu trūkumu apcietinājuma laikā, turēšanu vienā cietuma kamerā ar smēķētājiem, kaitējumu veselībai un inficēšanos ar C hepatītu ieslodzījuma laikā.

Pieņemamības stadija:

Vērtējot iesniedzēja sūdzību, ka apcietinājuma laikā viņš divas dienas bija pavadījis bez apaviem, Tiesa, cita starpā, atsaucās uz jau iepriekš pausto lietā *Merzaļijevs pret Latviju*, ka administratīvās tiesas ir uzskatāmas par efektīvu tiesību aizsardzības mehānismu sūdzību par apģērba un apavu trūkumu apcietinājuma laikā un apstākļiem konvojēšanas laikā izskatīšanai. Tā kā iesniedzējs nebija vērsies administratīvajā tiesā, Tiesa vienbalsīgi nolēma, ka iesniedzēja sūdzība nav pieņemama izskatīšanai pēc būtības, jo iesniedzējs nebija izmantojis viņam pieejamos nacionālos tiesību aizsardzības mehānismus.

Savukārt pārējās iesniedzēja sūdzības Tiesa noraidīja kā acīmredzami nepamatotas, jo tās bija nekonkrētas un nepietiekami pamatotas.

13. Lietā *Kurganovs pret Latviju*¹² sūdzība tika iesniegta par iespējamiem Konvencijas 5.panta 1.punkta, 3.punkta un 4.punkta un 6.panta pārkāpumiem. Iesniedzējs uzskatīja, ka 2002.gada decembrī viņš tika prettiesiski aizturēts, ka viņa pirmstiesas apcietinājums ir bijis pārāk ilgs un ka apcietinājuma tiesiskuma kontrole tiesā nav bijusi pienācīga. Tāpat iesniedzējs sūdzējās par kriminālprocesa ilgumu.

Pieņemamības stadija:

Saistībā ar sūdzībām par iespējamiem Konvencijas 5.panta pārkāpumiem, Tiesa izvērtēja valdības iesniegto vienpusējo deklarāciju, kurā Latvija atzina, ka apcietinājuma piemērošana iesniedzējam un apcietinājuma ilgums neatbilda Konvencijas 5.panta prasībām, un apņēmas samaksāt iesniedzējam 4000 eiro kompensācijā. Tiesa atzīmēja, ka iesniedzējs 2011.gada oktobrī informēja Tiesu, ka viņš piekrīt valdības vienpusējai deklarācijai, tādēļ Tiesa šo lietu atzina par atrisinātu mierizlīguma ceļā. Ņemot vērā pušu vienošanās saturu, Tiesa vienbalsīgi apstiprināja panākto mierizlīgumu un svītvoja sūdzību daļā par Konvencijas 5.pantu no izskatāmo lietu saraksta.

Savukārt attiecībā uz sūdzību par kriminālprocesa ilgumu Tiesa konstatēja, ka tas uzsākās 2001.gada decembrī, kad iesniedzējs tika arestēts, un tika pabeigts 2011.gada martā, proti, tas ilga 8 gadus, 3 mēnešus un 12 dienas trijās tiesu instancēs. Turpinājumā Tiesa atgādināja, ka kriminālprocesa ilguma vērtēšanā ir jāņem vērā lietas sarežģītība, iesniedzēja uzvedības un valsts iestāžu rīcības ietekme uz kriminālprocesa ilgumu, kā arī jāvērtē iesniedzēja aizskarto interešu būtiskums, turklāt tikai procesa ieilgšana valsts vainas dēļ var veidot Konvencijas 6.panta pārkāpumu. Pievēršoties šīs lietas faktiem, Tiesa atzīmēja, ka lieta par organizēto noziedzību bija pietiekami sarežģīta un apjomīga, tajā tika izskatītas 18 dažādas epizodes un apsūdzības tika celtas 11 personām. Tiesa arī norādīja, ka visi

¹¹ Iesniegums Nr.38068/08, 2014.gada 9.decembra lēmums, paziņots 2015.gada 15.janvārī.

¹² Iesniegums Nr.11579/05, 2015.gada 20.janvāra lēmums, paziņots 2015.gada 12.februārī.

11 apsūdzētie pirmajā instancē savu vainu atzina, tādēļ apelācijas un kasācijas instances izskatīja tikai jautājumu par piespriesto sodu. Taču Tiesa pievērsa uzmanību tam, ka gan iesniedzējs, gan citi apsūdzētie vairākkārt lūdza atlikt tiesas sēdes, vai arī neieradās uz tām, kas neizbēgami ietekmēja kriminālprocesa ilgumu. Tiesa norādīja, ka pirmajā instancē ir konstatējama zināma aizkavēšanās lietas izskatīšanas uzsākšanā, taču tā atsaucās uz apelācijas instances secinājumu, ka sūdzības iesniedzējs un citi apsūdzētie nav godprātīgi pildījuši savus procesuālos pienākumus, turklāt soda noteikšanā jau ir ņemts vērā procesa ilgums. Visbeidzot, Tiesa atzīmēja, ka 2005.gada jūlijā iesniedzējs tika atbrīvots no apcietinājuma. Ņemot vērā visus šos apsvērumus, Tiesa vienbalsīgi secināja, ka kriminālprocesa ilgums iesniedzēja gadījumā nav bijis nesamērīgs, un atzina sūdzību par iespējamo 6.panta pārkāpumu par acīmredzami nepamatotu.

14. Lietā *Tučs pret Latviju*¹³ sūdzības iesniedzējs uzskatīja, ka laika posmā no 2011.gada jūlija līdz 2012.gada novembrim viņam piemērotais apcietinājums bija prettiesisks un tādēļ pārkāpa Konvencijas 5.pantā aizsargātās tiesības uz brīvību un drošību.

Pieņemamības stadija:

Tiesa nosūtīja valdībai lietu 2014.gada jūlijā, un 2014.gada novembrī valdība iesniedza savus paskaidrojumus lietā. 2014.gada jūlijā, augustā, oktobrī un novembrī iesniedzējs atkārtoti neatbildēja uz Tiesas vēstulēm, tādēļ Tiesa vienbalsīgi atzina, ka iesniedzējs savu sūdzību vairs nevēlas uzturēt, un tā tika svītrotā no izskatāmo lietu saraksta.

15. Lietā *Alekseeva pret Latviju*¹⁴ sūdzības iesniedzēja uzskatīja, ka viņas piespiedu ievietošana psihiatriskajā slimnīcā un kriminālprocesa par medicīniska rakstura piespiedu līdzekļa piemērošanu gaita pārkāpa viņas Konvencijas 5.pantā un 6.pantā garantētās tiesības.

Pieņemamības stadija:

Tiesa izvērtēja starp pusēm panākto mierizlīgumu, kura ietvaros Latvija apņemas samaksāt iesniedzējai kompensāciju 15 000 eiro apmērā. Ņemot vērā pušu vienošanās saturu, Tiesa vienbalsīgi apstiprināja panākto mierizlīgumu un svītvoja sūdzību no izskatāmo lietu saraksta.

16. Lietā *Cvečkovskis pret Latviju*¹⁵ sūdzības iesniedzējs uzskatīja, ka ir pārkāptas viņa Konvencijas 6.pantā garantētās tiesības uz taisnīgu tiesu un tiesības kā apsūdzētajam noprotināt lieciniekus. Iesniedzējs apgalvoja, ka, neskatoties uz viņa atkārtoti izteiktiem lūgumiem, krimināllietu izskatošā tiesa nav nodrošinājusi, ka uz tiesas sēdi tiek nogādāts aizstāvībai nozīmīgs liecinieks.

Pieņemamības stadija:

Tiesa nosūtīja valdībai lietu 2014.gada februārī, un 2014.gada maijā valdība iesniedza savus apsvērumus lietā. 2014.gada septembrī un oktobrī iesniedzējs atkārtoti neatbildēja uz Tiesas vēstulēm, tādēļ Tiesa vienbalsīgi atzina, ka iesniedzējs savu sūdzību vairs nevēlas uzturēt, un tā tika svītrotā no izskatāmo lietu saraksta.

17. Lietā *Andreasen pret 27 ES dalībvalstīm*¹⁶ sūdzības iesniedzēja – Spānijas pilsoņe un bijusī Eiropas Komisijas darbiniece – apgalvoja, ka ir pārkāptas viņas Konvencijas 6.pantā garantētās tiesības, jo ES dalībvalstis nav pienācīgi

¹³ Iesniegums Nr.7712/12, 2015.gada 10.marta lēmums, paziņots 2015.gada 2.aprīlī.

¹⁴ Iesniegums Nr.73285/12, 2015.gada 10.marta lēmums, paziņots 2015.gada 2.aprīlī.

¹⁵ Iesniegums Nr.43134/09, 2015.gada 10.marta lēmums, paziņots 2015.gada 2.aprīlī.

¹⁶ Iesniegums Nr.28827/11, 2015.gada 31.marta lēmums, paziņots 2015.gada 23.aprīlī.

pārņēmušas tiesību normās, kas regulē darba attiecību izbeigšanu ar grāmatvežiem, Starptautiskās darba organizācijas 1982.gada konvenciju par darba attiecību pārtraukšanu pēc uzņēmēja iniciatīvas, un tādēļ viņai ir liegtas Konvencijas 6.pantā paredzētās tiesības uz pieeju tiesai. Savukārt atsaucoties uz Konvencijas 13.pantu kopsakarā ar Konvencijas 6.pantu, iesniedzēja sūdzējās, ka viņas disciplinārlietu neizskatīja objektīva un neatkarīga tiesa, ka disciplinārlietas izskatīšana nebija atklāta un ka ES Civildienesta tiesas un Vispārējā tiesas jurisdikcija bija pārāk ierobežota.

Pieņemamības stadija:

Vērtējot sūdzību par tiesību uz pieeju tiesai iespējamo pārkāpumu, Tiesa norādīja, ka iesniedzēja varēja apstrīdēt savu atbrīvošanu no amata ES tiesās, tādēļ šo sūdzību Tiesa vienbalsīgi atzina par acīmredzami nepamatotu un noraidāmu.

Pievēršoties sūdzībai par to, vai disciplinārlietas izskatīšana bija taisnīga, Tiesa visupirms norādīja, ka šo sūdzību tā vērtēs tikai Konvencijas 6.panta kontekstā. Turpinājumā Tiesa norādīja, ka iesniedzējas sūdzības ir vērstas pret ES amatpersonām, tādēļ šīs sūdzības ir jāizskata atbilstoši tiem principiem, kurus Tiesa ir definējusi attiecībā uz Konvencijas dalībvalstu atbildību Konvencijas izpratnē par darbību vai bezdarbību, kas saistīta ar to dalību starptautiskās organizācijās. Tiesa konstatēja, ka iesniedzēja nav sniegusi argumentus par to, ka ES iekšējās procedūrās bija kādi acīmredzami trūkumi, vai ka Konvencijas dalībvalstis, kuras ir arī ES dalībvalstis, nododot šai organizācijai daļu no savas suverēnās varas, būtu pārkāpušas savus no Konvencijas izrietošos pienākumus nodrošināt "ekvivalentu" pamattiesību aizsardzības sistēmu. Tiesa uzsvēra, ka iesniedzēja nav identificējusi konkrētu Konvencijas dalībvalstu darbību vai bezdarbību, par kuru dalībvalstis būtu atbildīgas Konvencijas izpratnē; tā vietā iesniedzēja sūdzas par disciplinārlietas izskatīšanu ES institūcijās, kas ir ārpus Konvencijas dalībvalstu jurisdikcijas Konvencijas 1.panta izpratnē. Šo apsvērumu dēļ Tiesa vienbalsīgi secināja, ka sūdzība neatbilst Konvencijas prasībām *ratione personae* un tādēļ ir noraidāma. Tiesa piebilda, ka pat tad, ja sūdzība būtu pieņemama *ratione personae*, tā nesaskata acīmredzamus trūkumus disciplinārlietas izskatīšanas gaitā.

18. Lietā ***Kaulakalns pret Latviju***¹⁷ sūdzības iesniedzējs uzskatīja, ka ir pārkāptas viņa Konvencijas 6.pantā garantētās tiesības uz taisnīgu tiesu un tiesības kā apsūdzētajam noprotināt lieciniekus. Iesniedzējs apgalvoja, ka apelācijas instances tiesa nebija nodrošinājusi, ka uz tiesas sēdi tiek nogādāt cietušie un liecinieks.

Pieņemamības stadija:

Tiesa nosūtīja valdībai lietu 2014.gada martā, un 2014.gada jūlijā valdība iesniedza savus apsvērumus lietā. 2014.gada martā un jūlijā, kā arī 2015.gada martā iesniedzējs atkārtoti neatbildēja uz Tiesas vēstulēm, tādēļ Tiesa vienbalsīgi atzina, ka iesniedzējs savu sūdzību vairs nevēlas uzturēt, un tā tika svītrotā no izskatāmo lietu saraksta.

19. Lietā ***Pancers pret Latviju***¹⁸ sūdzības iesniedzējs uzskatīja, ka ir pārkāptas viņa Konvencijas 5.pantā garantētās tiesības uz brīvību un drošību, un apgalvoja, ka viņam piemērotais apcietinājums nebija tiesisks (Konvencijas 5.panta 1.punkts), ka apcietinājums bija pārāk ilgs (Konvencijas 5.panta 3.punkts) un ka apcietinājuma tiesiskuma kontrole nebija efektīva (Konvencijas 5.panta 4.punkts). Tāpat iesniedzējs uzskatīja, ka kriminālprocess 7 gadu, 2 mēnešu un 6 dienu

¹⁷ Iesniegums Nr.40757/09, 2015.gada 21.aprīļa lēmums, paziņots 2015.gada 21.maijā.

¹⁸ Iesniegums Nr.6670/06, 2015.gada 30.jūnija lēmums, paziņots 2015.gada 23.jūlijā.

garumā pārkāpa viņa Konvencijas 6.pantā garantētās tiesības uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā.

Pieņemamības stadija:

Pievēršoties sūdzībai par apcietinājuma tiesiskumu, Tiesa visupirms norādīja, ka attiecībā uz apcietinājumu līdz 2005.gada augustam sūdzība ir iesniegta jau pēc Konvencijā noteiktā sešu mēnešu termiņa, savukārt brīvības atņemšana pēc 2005.gada augusta ir atzīstama par tiesisku, jo tā tika piemērota ar pirmās instances tiesas notiesājošu spriedumu un tādējādi atbilda Konvencijas 5.panta 1.punkta (a) apakšpunkta prasībām. Turpinājumā Tiesa atgādināja, ka Konvencijas 5.panta 3.punkts ir piemērojams tikai attiecībā uz apcietinājumu pirmstiesas procesā. Šo apsvērumu dēļ Tiesa iesniedzēja sūdzības par iespējamām Konvencijas 5.panta 1.punkta un 3.punkta pārkāpumiem vienbalsīgi atzina par acīmredzami nepamatotām un noraidīja.

Attiecībā uz sūdzību par iespējamo Konvencijas 5.panta 4.punkta pārkāpumu Tiesa norādīja, ka apcietinājuma kontroles tika nodrošināta ar pirmās instances tiesas spriedumu, kā arī tam sekojošās apelācijas un kasācijas tiesvedības ietvaros. Tādēļ arī šo sūdzību Tiesa atzina par acīmredzami nepamatotu un noraidīja.

Visbeidzot, saistībā ar sūdzību par tiesvedības termiņu Tiesa, atsaucoties uz tās lēmumu lietā *Trūps pret Latviju*, atkārtoti uzsvēra, ka Kriminālprocesa likuma 14.pants, kā to apliecina nacionālo tiesu prakse, ir radījis efektīvu tiesību aizsardzības mehānismu nesamērīgi ieilguša kriminālprocesa gadījumā. Proti, minētā norma paredz iespēju izbeigt nesamērīgi ieilgušu kriminālprocesi vai iespēju ņemt šo apstākli vērā, nosakot galīgo sodu. Turklāt šīs normas piemērošana nebija ierobežota laikā. Tā kā iesniedzējs nacionālā līmenī nekad nebija iesniedzis sūdzību par tiesvedības termiņiem, tad Tiesa piekrita valdības izvirzītajam argumentam un vienbalsīgi atzina, ka sūdzība par iespējamu Konvencijas 6.panta pārkāpumu nav izskatāma pēc būtības, jo iesniedzējs nebija izmantojis visus viņam pieejamos nacionālos tiesību aizsardzības mehānismus.

20. Lietā *O.G. (II) pret Latviju*¹⁹ sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka viņa atrašanās VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs” laikā posmā no 2012.gada augusta līdz septembrim bija prettiesiska viņa brīvības atņemšana Konvencijas 5.panta izpratnē un pārkāpa viņa Konvencijas 5.panta 1.punktā garantētās tiesības uz personisko brīvību.

Pieņemamības stadija:

Izskatot šo sūdzību, Tiesa atzina, ka sūdzības iesniedzēja ievietošana psihiatriskajā slimnīcā un ārstēšana bez viņa piekrišanas bija pamatota, ņemot vērā viņa veselības stāvokli. Tāpat Tiesa atzīmēja, ka lietas notikumu laikā piemērojamais nacionālais regulējums jau bija būtiski uzlabots, lai sniegtu procesuālās garantijas personām, kurām tiek noteikta ārstēšana pret viņu gribu, turklāt visi lēmumi tika pieņemti likumā noteiktajos termiņos. Tiesa šīs lietas apstākļus pretnostatīja lietai *L.M. pret Latviju*, kurā Tiesa 2011.gada 19.jūlija spriedumā bija konstatējusi vairākus Konvencijas pārkāpumus saistībā ar personas ievietošanu psihiatriskajā slimnīcā, un lietai *Raudevs pret Latviju*, kurā 2013.gada 17.decembra spriedumā Tiesa bija norādījusi uz vairākām procesuālām nepilnībām. Izvērtējot iesniedzēja apgalvojumus un valdības iesniegtos argumentus, Tiesa vienbalsīgi atzina iesniedzēja sūdzības par acīmredzami nepamatotām.

¹⁹ Iesniegums Nr.6752/13, 2015.gada 30.jūnija lēmums, paziņots 2015.gada 23.jūlijā.

21. Lietā *Zikovs pret Latviju*²⁰ sūdzības iesniedzējs uzskatīja, ka ir pieļauts viņa Konvencijas 8.pantā garantēto tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību pārkāpums, jo 2011.gada februārī viņa automašīnas apskates laikā prettiesiski iegūtie pierādījumi tika iekļauti pirmās instances tiesas notiesājošā spriedumā.

Pieņemamības stadija:

Izvērtējot iesniedzēja sūdzību, Tiesa visupirms norādīja, ka Augstākā tiesa, izskatot krimināllietu apelācijas kārtībā, atzina apskati par prettiesisku, bet iegūtos pierādījumus – par procesuāli nepieļaujamiem, un izslēdza tos no kriminālprocesa materiāliem. Tiesa uzskatīja, ka šajā gadījumā nebija nepieciešams uzsākt kriminālprocesu pret tiesībsargājošo iestāžu darbiniekiem, kuri bija veikuši prettiesisko apskati. Tā vietā Tiesa vērtēja, vai iesniedzējam bija pieejami citi mehānismi, lai saņemtu atlīdzinājumu par savu tiesību aizskārumu. Tiesa, pamatojoties uz tai iesniegtajiem Latvijas tiesu judikatūras piemēriem, piekrita Latvijas valdības izvirzītajam argumentam, ka šādi tiesību aizsardzības mehānismi viņam bija pieejami, jo viņš varēja vērsties ar civilprasību vispārējās jurisdikcijas tiesā, pamatojot savu prasību ar Civillikuma 1635.pantu un atsaucoties uz apelācijas tiesas secinājumiem, kas bija atzinusi automašīnas apskati par prettiesisku. Tomēr šo iespēju viņš nebija izmantojis, kā arī nebija sniedzis apsvērumus, kas dotu Tiesai pamatu apšaubīt šī tiesību aizsardzības mehānisma efektivitāti. Tādēļ Tiesa vienbalsīgi nolēma, ka sūdzība nav izskatāma pēc būtības, jo iesniedzējs nebija izmantojis visus viņam pieejamos nacionālos tiesību aizsardzības mehānismus.

22. Lietā *Daņilovs pret Latviju*²¹ sūdzība tika iesniegta par iespējamiem Konvencijas 5.panta 3.punkta pārkāpumiem.

Pieņemamības stadija:

Tiesa izvērtēja valdības iesniegto vienpusējo deklarāciju, kurā Latvija atzina, ka iesniedzējam piemērotā apcietinājuma ilgums neatbilda Konvencijas 5.panta 3.punkta prasībām, un apņēmas samaksāt iesniedzējam 2800 eiro kompensācijā. Lai arī iesniedzējs nepiekrita šai valdības deklarācijai, Tiesa atzina, ka ir izveidojusies stabila judikatūra Latvijas lietās saistībā ar Konvencijas 5.panta interpretāciju un piemērošanu, tādēļ nepastāv kādi īpaši iemesli, kas pamatotu sūdzības izskatīšanas turpināšanu. Šo apsvērumu dēļ, un ņemot vērā valdības iesniegtās deklarācijas saturu, Tiesa vienbalsīgi apstiprināja valdības iesniegto vienpusējo deklarāciju un svītvoja sūdzību no izskatāmo lietu saraksta.

23. Lietā *Bačilova pret Latviju*²² sūdzības iesniedzēja uzskatīja, ka viņas kriminālprocesa ietvaros iesniegtās civilprasības izskatīšana bijusi nesamērīgi ilga, tādējādi pārkāpjot viņas Konvencijas 6.pantā garantētās tiesības uz taisnīgu tiesu.

Pieņemamības stadija:

Tiesa izvērtēja starp pusēm panākto mierizlīgumu, kura ietvaros Latvija apņemas samaksāt iesniedzējai kompensāciju 2000 eiro apmērā. Ņemot vērā pušu vienošanās saturu, Tiesa vienbalsīgi apstiprināja panākto mierizlīgumu un svītvoja sūdzību no izskatāmo lietu saraksta.

24. Lietā *Suleimanova pret Latviju*²³ sūdzības iesniedzēja uzskatīja, ka civillietas par uzturlīdzekļu piedziņu izskatīšana no 2005.gada augusta līdz 2012.gada jūnijam bijusi nesamērīgi ilga, un tādēļ pārkāpa viņas Konvencijas 6.pantā garantētās tiesības uz taisnīgu tiesu.

²⁰ Iesniegums Nr.17689/14, 2015.gada 30.jūnija lēmums, paziņots 2015.gada 23.jūlijā.

²¹ Iesniegums Nr.38449/05, 2015.gada 1.septembra lēmums, paziņots 2015.gada 24.septembrī.

²² Iesniegums Nr.57486/09, 2015.gada 1.septembra lēmums, paziņots 2015.gada 24.septembrī.

²³ Iesniegums Nr.81713/12 2015.gada 1.septembra lēmums, paziņots 2015.gada 24.septembrī.

Pieņemamības stadija:

Tiesa izvērtēja valdības iesniegto vienpusējo deklarāciju, kurā Latvija atzina, ka iesniedzējas civillietas izskatīšanas ilgums neatbilda Konvencijas 6.panta prasībām, un apņēmas samaksāt iesniedzējai 1350 eiro kompensācijā. Lai arī iesniedzēja nepiekrita šai valdības deklarācijai, Tiesa atzina, ka pastāv plaša judikatūra par Konvencijas 6.panta interpretāciju un piemērošanu, un valdības piedāvātās kompensācijas apmērs atbilda Tiesas piešķirtajām kompensācijām līdzīgās lietās, tādēļ nepastāvēja kādi īpaši iemesli, kas liktu turpināt sūdzības izskatīšanu. Šo apsvērumu dēļ, un ņemot vērā valdības iesniegtās deklarācijas saturu, Tiesa vienbalsīgi apstiprināja valdības iesniegto vienpusējo deklarāciju un svītvoja sūdzību no izskatāmo lietu saraksta.

25. Lietā *Frolova pret Latviju*²⁴ sūdzības iesniedzēja uzskatīja, ka viņas civillietas izskatīšana bijusi nesamērīgi ilga, tādējādi pārkāpjot Konvencijas 6.pantā garantētās tiesības uz taisnīgu tiesu.

Pieņemamības stadija:

Tiesa izvērtēja valdības iesniegto vienpusējo deklarāciju, kurā Latvija atzina, ka iesniedzējas civillietas izskatīšanas ilgums neatbilda Konvencijas 6.panta prasībām, un apņēmas samaksāt iesniedzējai 2000 eiro kompensācijā. Tiesa atzīmēja, ka neskatoties uz sākotnējiem iebildumiem, kas liedza tobrīd panākt mierizlīgumu, iesniedzēja 2014.gada novembrī informēja Tiesu, ka viņa piekrīt valdības vienpusējai deklarācijai, tādēļ Tiesa šo lietu atzina par atrisinātu mierizlīguma ceļā. Ņemot vērā pušu vienošanās saturu, Tiesa vienbalsīgi apstiprināja panākto mierizlīgumu un svītvoja sūdzību no izskatāmo lietu saraksta.

26. Lietā *X un citi pret Latviju*²⁵ sūdzības iesniedzēji – trīs fiziskas personas – uzskatīja, ka 2007.gada oktobra Rīgas apgabaltiesas lēmums nozīmēt ekspertīzi bērna bioloģiskās izcelšanās noteikšanai pārkāpa iesniedzēju Konvencijas 8.pantā garantētās tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību. 2007.gada decembrī Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta priekšsēdētājs iesniedza protestu Augstākās tiesas Senātam, lūdzot atcelt Rīgas apgabaltiesas lēmumu par ģenētiskās ekspertīzes nozīmēšanu sakarā ar būtisku procesuālo un materiālo tiesību normu pārkāpumu un nosūtīt lietu tai pašai tiesai izskatīšanai pēc būtības, taču 2008.gada martā Augstākās tiesas Senāts protestu noraidīja.

Pieņemamības stadija:

Tiesa atgādināja, ka pirms vēršanās Tiesā iesniedzējiem ir pienākums izmantot visus viņiem tieši pieejamos un efektīvos nacionālos tiesību aizsardzības mehānismus. Ja iesniedzēji izmanto mehānismu, kas tiem ir pieejams tikai pastarpināti, ir jāņem vērā, ka šāda mehānisma izmantošana neaptur Konvencijā noteiktā termiņa sūdzības iesniegšanai tecējumu, proti, sūdzība Tiesā ir jāiesniedz sešus mēnešus pēc galīgā nacionālā nolēmuma. Pievēršoties šīs lietas faktiem, Tiesa norādīja, ka Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta priekšsēdētāja protests nav uzskatāms par iesniedzējiem tieši pieejamu nacionālo tiesību aizsardzības mehānismu, jo protesta iesniegšana un tajā izmantotā argumentācija jebkurā gadījumā ir tikai un vienīgi Senāta Civillietu departamenta priekšsēdētāja ziņā. Tādēļ Tiesa atzina, ka sešu mēnešu termiņš ir skaitāms no 2007.gada oktobra, nevis 2008.gada marta, taču sūdzība Tiesā ir iesniegta tikai 2008.gada jūnijā. Šo apsvērumu dēļ Tiesa vienbalsīgi atzina, ka iesniedzēji nav ievērojuši Konvencijā noteikto sešu mēnešu termiņu sūdzības iesniegšanai, un atzina šo sūdzību par nepieņemamu izskatīšanai pēc būtības.

²⁴ Iesniegums Nr.16409/13, 2015.gada 1.septembra lēmums, paziņots 2015.gada 24.septembrī.

²⁵ Iesniegums Nr.27773/08, 2015.gada 29.septembra lēmums, paziņots 2015.gada 22.oktobrī.

27. Lietā *Sproģe pret Latviju*²⁶ sūdzības iesniedzēja apgalvoja, ka ir pieļauts viņas Konvencijas 6.pantā garantēto tiesību uz lietas izskatīšanu objektīvā un neatkarīgā tiesā pārkāpums, jo tā pati tiesnese, kura bija izskatījusi pret iesniedzējas ģimeni iesniegto civilprasību par zaudējumu piedziņu apelācijas instancē, pirms tam bija lēmusi par viņas ģimenes izlikšanu no dzīvokļa cita civilprocesa ietvaros, kā arī pieņēmusi vairākus citus lēmumus strīdos starp tām pašām iesaistītajām pusēm.

Pieņemamības stadija:

Atsaucoties uz tās judikatūrā iedibinātajiem principiem, Tiesa norādīja, ka jautājums par tiesas (tiesneša) neatkarību tiek vērtēts gan no subjektīvā, gan objektīvā aspekta. Pirmkārt, tiek vērtēta konkrētā tiesneša personīgā pārliecība vai ieinteresētība lietas iznākumā. Otrkārt, Tiesa vērtē, vai lietas izskatīšanas ietvaros tika pienācīgā veidā nodrošināts, ka tiek izslēgtas jebkādas pamatotas bažas par tiesas (tiesneša) neatkarības un objektivitātes trūkumu. Tā kā šajā lietā iesniedzēja nebija apgalvojusi konkrētās tiesneses personīgo ieinteresētību lietas iznākumā, Tiesa vērtēja tikai otro aspektu, proti, vai tiesneses loma un iesaiste lēmuma pieņemšanā lietā par iesniedzējas ģimenes izlikšanu no dzīvokļa radīja pamatotas bažas par viņas objektivitātes trūkumu, vēlāk izlemjot jautājumu par zaudējumu piedziņu. Šādas bažas varētu pastāvēt, ja abu lietu faktiskie un tiesiskie apstākļi būtu ļoti līdzīgi vai tiesnesim abās lietās būtu jāvērtē vieni un tie paši pierādījumi. Tiesa uzskatīja, ka, kaut arī visu turpmāko strīdu pamatā bija sākotnējais lēmums par iesniedzējas ģimenes izlikšanu no dzīvokļa, katrā konkrētajā strīdā tiesas secinājumi bija balstīti uz citu pierādījumu izvērtēšanu, un lietas savā starpā bija pietiekami atšķirīgas. Turklāt tiesa pieņēma savu lēmumu pēc tam, kad tā bija uzklusējusi pušu argumentus atklātā tiesas sēdē. Visbeidzot, lietā nekas neliecināja, ka konkrētā tiesnese būtu izteikusi kādus apgalvojumus, kas radītu pamatu uzskatīt, ka viņas lēmumu lietā par zaudējumu piedziņu būtu ietekmējuši iepriekšējie secinājumi par iesniedzējas prettiesisko rīcību. Ņemot vērā šos apstākļus, Tiesa uzskatīja, ka nebija pamata bažām, ka tiesnesei pret iesniedzēju būtu izveidojusies aizspriedumaina attieksme, un vienbalsīgi atzina iesniedzējas sūdzību par acīmredzami nepamatotu.

28. Lietā *Galviņš pret Latviju*²⁷ sūdzība bija iesniegta par iespējamiem Konvencijas 6.pantā garantēto tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumiem. Sūdzības iesniedzējs, kurš lietas notikumu laikā bija nepilngadīgs, uzskatīja, ka viņa nopratināšana bez vecāku vai aizstāvja klātbūtnes, un tas, ka šis nopratināšanas rezultātā uzrakstītais iesniegums tika izmantot kriminālprocesā, neatbilda Konvencijas prasībām.

Pieņemamības stadija:

Tiesa nosūtīja valdībai lietu 2013.gada oktobrī, un 2014.gada janvārī valdība iesniedza savus paskaidrojumus lietā. 2014.gada martā un jūnijā ne iesniedzējs, ne viņa pārstāvis atkārtoti neatbildēja uz Tiesas vēstulēm, tādēļ Tiesa vienbalsīgi atzina, ka iesniedzējs savu sūdzību vairs nevēlas uzturēt, un tā tika svītrotā no izskatāmo lietu saraksta.

29. Lietā *Gubenko pret Latviju*²⁸ sūdzības iesniedzējs, Starptautiskās Krišnas apziņas biedrības sekotājs, uzskatīja, ka ir pārkāptas viņa Konvencijas 9.pantā garantētās tiesības uz reliģijas brīvību, jo cietuma, kurā viņš izcietā brīvības atņemšanas sodu, vadība liedza viņam kamerā turēt virkni reliģiskas nozīmes priekšmetu (lūgšanu krelles, audioatskaņotāju un audio kasetes ar lūgšanām u.c.).

²⁶ Iesniegums Nr.7407/06, 2015.gada 20.oktobra lēmums, paziņots 2015.gada 12.novembrī.

²⁷ Iesniegums Nr.13662/09, 2015.gada 20.oktobra lēmums, paziņots 2015.gada 19.novembrī.

²⁸ Iesniegums Nr.6674/06, 2015.gada 3.novembra lēmums, paziņots 2015.gada 26.novembrī.

Pieņemamības stadija:

Tiesa visupirms izvērtēja valdības argumentu par to, ka iesniedzējs nav izmantojis visus nacionālos tiesību aizsardzības mehānismus, jo viņš nebija pienācīgā kārtā vērsies Satversmes tiesā, lai apstrīdētu 2006. gada 30. maija Ministru kabineta noteikumu Nr. 423 "Brīvības atņemšanas iestādes iekšējās kārtības noteikumi" atbilstošās normas. Tiesa atgādināja, ka iesniedzējiem ir pienākums ievērot nacionālajos likumos noteiktās prasības dažādu pieteikumu iesniegšanai, un norādīja, ka šajā lietā iesniedzējs bija vērsies Satversmes tiesā, taču viņa pieteikums netika izskatīts pēc būtības, jo tas neatbilda Satversmes tiesas likuma prasībām. Tiesa īpaši norādīja, ka vēlāk Satversmes tiesa pieņēma izskatīšanai cita ieslodzītā identiska rakstura sūdzību, kas liecina, ka šajā lietā Satversmes tiesa bija iesniedzējam pieejams efektīvs nacionālais mehānisms. Šo apsvērumu dēļ Tiesa vienbalsīgi atzina, ka sūdzība nav izskatāma pēc būtības, jo iesniedzējs nebija izmantojis visus viņam pieejamos nacionālos tiesību aizsardzības mehānismus.

30. Lietā *Kibermanis pret Latviju*²⁹ sūdzības iesniedzējs, bijušais tiesu izpildītājs, atsaucoties uz Konvencijas 8. pantu, sūdzējās par veidu, kā notika kratīšana viņa birojā, kā arī apstrīdēja viņa telefonsarunu noklausīšanās likumību.

Pieņemamības stadija:

Saistībā ar sūdzību par kratīšanas norisi Tiesa atgādināja, ka sūdzības Tiesā iesniedzamas sešu mēnešu laikā pēc pēdējā nacionālā nolēmuma, savukārt gadījumā, ka attiecībā uz konkrēto iespējamo Konvencijas pārkāpumi nacionālā līmenī nav piemērotu tiesību aizsardzības mehānismu, sūdzība Tiesā iesniedzama sešu mēnešu laikā no apstrīdētās darbības brīža vai no brīža, kad iesniedzējs, kuru šī darbība negatīvi skar, par to ir uzzinājis. Pievēršoties šīs lietas faktiem, Tiesa norādīja, ka kratīšana iesniedzēja birojā notika 2004.gada decembrī, savukārt Ģenerālprokuratūra, izskatot iesniedzēja sūdzības par šo kratīšanu, pēdējo lēmumu pieņēma 2005.gada jūnijā. Tiesas ieskatā sūdzības iesniegšana izmeklēšanas tiesnesim 2006.gada martā, proti, jau pēc tam, kad krimināllieta ir nodota tiesai, šajā gadījumā nav uzskatāma par mehānismu, kas jāizmanto pirms sūdzības iesniegšanas Tiesā, jo izmeklēšanas tiesneša kompetencē ir cilvēktiesību ievērošanas uzraudzība pirmstiesas kriminālprocesā, nevis iztiesāšanas stadijā. Tādēļ, Tiesas ieskatā, šajā lietā Konvencijā paredzētais sešu mēnešu termiņš sūdzības iesniegšanai Tiesā ir skaitāms no pēdējā Ģenerālprokuratūras lēmuma, kas savukārt nozīmē, ka 2006.gada septembrī Tiesā iesniegtā sūdzība ir novēlota. Šo apsvērumu dēļ Tiesa vienbalsīgi atzina, ka iesniedzējs nav ievērojis Konvencijā noteikto sešu mēnešu termiņu sūdzības iesniegšanai, un atzina šo sūdzību par nepieņemamu izskatīšanai pēc būtības.

Pievēršoties iesniedzēja sūdzībai par viņa telefonsarunu noklausīšanos, Tiesa norādīja, ka iesniedzējs šo sūdzību par telefonsarunu noklausīšanās likumību nebija uzturējis visās tiesu instancēs pret viņu uzsāktā kriminālprocesa ietvaros. Rezultātā Tiesa vienbalsīgi atzina, ka pirms vērsšanās Tiesā iesniedzējs nav pilnībā izmantojis nacionālos tiesiskās aizsardzības mehānismus, un šī sūdzība tādēļ nav pieņemama izskatīšanai pēc būtības.

- teksta beigas-

²⁹ Iesniegums Nr.42065/06, 2015.gada 3.novembra lēmums, paziņots 2015.gada 26.novembrī.